

Grundejerforeningen Henne Strand

Nr. 42 • maj 2008 • 16. årgang

HENNEGAARD – en vestjysk herregård

Det er ikke til at se det, hvis man ikke lige ved det, men i Henne Kirkebys vestlige udkant gemmer der sig en herregård delvist skjult bag træer og voldanlæg.

Den nuværende hovedbygning er opført 1831 efter en brand, der i øvrigt medførte, at alle arkivalier gik til grunde, men under hovedbygningen strækker den oprindelige kælder sig i næsten hele husets længde. Gulvet og væggene består af store rått tilhuggede kampesten ligesom der er rester af munkesten. Midt i kælderen en muret kampestenspille, der når til loftet, og hvor sagnet fortæller, at en jomfru Inger skal være indmuret.

Det fortælles også, at hun stadigt færdes på gården.

Det ældste skriftlige vidnesbyrd om Hennegaard stammer fra 1145, hvor gården var i ribebispen, Helias' besiddelse. Det var ham, der fuldførte den ældste del af Ribe Domkirke i 1142-64.

Man kan spørge sig selv, hvad der har bevæget en prælat til at anlægge og sætte sig i besiddelse af en krigsmæssigt udstyret gård så nær ved Vesterhavet. Men netop 11-hundretallet var

en ufredstid, hvor man ikke veg tilbage for mord og snigmord – ja, selv kongemord, og kirkens biskopper var ofte mere krigere end præster. Vesterhavet - Kræ' Vestergaard - var også en givtig nabo, idet ribebispen i en periode havde strandretten fra Blåvandshuk til Nymindegab, og med lidt aktiv hjælp fra landsiden kunne man få mange skibe til at strande. Besætningerne havde valget mellem druknedøden eller at blive slået ihjel på stranden, mens strandingsgodset tilfaldt kirkens spidser.

Hertil kom, at de fleste af gårdens omliggende landsbyer: Stausø, Hennesbjerg, Klintinge, Fidde, Filsø Ø, Børsmose, en del af Lønne m.fl. hen ad vejen blev lagt ind under Hennesgård, der således rådede over både vidstrakte agre og store skovstrækninger med træhugst og skovsvinehold.

Ribebisperne forstod sig på at skaffe sig liggendefæ, og meget tyder på, at de prioriterede den verdslige magt.

Efter reformationen i 1536 var det

slut med de ”papistiske vildfarelser”. På dette tidspunkt ejede præstestanden, klostrene og kirkerne ca. 30% af Danmarks jord. Disse besiddelser overgik til kronens eje. Kongemagten havde altså godser nok, men manglede penge, så i løbet af fyrrene blev en del sat til salg og overdraget adelen som len. Således også i Henne, hvor flere slægter afløste hinanden som borgherrer - nådigherrer og -fruer.

Og adelen vidste at bruge sin magt.

Med håndfæstninger (1282-1648) blev kongemagten stærkt reduceret, og bøndernes frimandsret forsvandt endeligt efter Grevens Fejde (1534 - 36). Således også i Henne, hvor bøndernes tiender blev indkrævet med hård hånd.

Danmarks deltagelse i trediveårskrigen (1618-48) fra 1625 medførte, at Jylland blev løbet over ende af Wallensteins tropper. Selv opslog han for en tid sit kvarter på Hennesgård.

Siden fulgte svenskekrigene 1643-

45 og 1657. Igen blev Jylland besat og udplyndret og gårdene - store som små - ofte nedbrændt. Også Hennegård mistede alt spiseligt og omsætteligt, og hermed var adelens dage på gården talte. Fra 1669 fik "ærlige og velfornemme ungdikarell Anders Nielsen kongelig Mayestæts ridefoged på Riberhus" skøde på gården.

Siden fulgte en lang række af samlere og spredere, og Hennegård med "alle de på den tid til den hørende herligheder" mistede endeligt sin magtfulde betydning med stavnsbåndets ophævelse 5. juni 1788.

I 1866 blev Hennegård købt af Kristian Nissen. Hans søn - også en Kristian Nissen - overtog gården i 1915. I 1917 solgtes ca. 770 td. land af de yderste klitter til et københavnsk konsortium for 18 kr. pr. tønde. Det lukrerer vi på i dag ved Henne Strand.

I dag ejes gården af Anette Nissen og hendes mand Stanley Johansen. Hun er altså oldebarn efter den første Nissen.

Hennegårds stuehus, de stråtækte staldlænger og haven med reminiscenser af voldanlægget er i dag fredede og står som et smukt minde om

svundne tiders storhed på Vesteregnen og om menneskers daglige kamp for tilværelsen.

Jeg besøgte for kort tid siden de unge mennesker, der har skabt et moderne landbrug, og blev begejstret for stedet. Men jeg blev også bekymret. Kan det være rigtigt, at det alene påhviler de nuværende ejere at vedligeholde og værne om vores historiske værdier? Nogle må da tage et medansvar og sikre, at den lille familie ikke bukker under af lutter ansvarsfølelse over for vor fælles arv.

phj

Kilde: Hennegaard – Blade af en gammel Borgs Krønike af G.M.Guldvang, Lønne (1934).

Grundejerforeningen Henne Strand

Referat

Generalforsamling lørdag d. 15. marts 2008 på Blaabjerg Friskole, Klintingvej 170, Stausø.

Dagsorden ifølge vedtægternes § 9:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning ved formanden
3. Det reviderede årsregnskab forelægges til godkendelse
4. Forelæggelse af budget for 2008
5. Indkomne forslag
6. Valg af bestyrelsesmedlemmer. På valg er Jens Husted, Hans Kirchner og Knud Sørensen. Alle tre modtager genvalg.
7. Valg af revisor. På valg er revisor Bertil Holm
8. Valg af 2 suppleanter til bestyrelsen. Valget af suppleanter er ét-årigt.
9. Eventuelt.

Formanden for bestyrelsen Evald S. Klausen bød velkommen til de fremmødte. Der blev ved indgangen registreret 75 stemmeberettigede medlemmer, og i alt vurderer bestyrelsen at der var ca. 130 fremmødte.

ad 1, valg af dirigent:

Foreningens tidligere formand Peter Bundgaard blev uden modkandidat valgt til dirigent. Dirigenten takkede for valget, og kunne herefter meddele, at generalforsamlingen var lovligt indkaldt.

ad 2, beretning v. formanden:

Bestyrelsens beretning var udsendt på forhånd i medlemsbladet, nr. 41 - februar 2008, og forudsattes gennemlæst inden generalforsamlingen. Bestyrelsens gennemgang bestod derfor i en uddybning af beretningen, i form af et billedshow ved hjælp af en power-point præsentation, som næstformand Knud B. Sørensen fremviste og kommenterede.

Billedshowet høstede stort bifald fra forsamlingen.

Herefter var ordet frit og beretningen til debat.

Følgende emner og spørgsmål blev drøftet:

- I forbindelse med gennemførelsen af vejplanen overvejer bestyrelsen - hvis økonomien tillader det - at etablere asfaltbelægning på én eller to "rundkørselsveje" nord for Strandvejen. Følgende muligheder foreslås: del af Svallevvej - Mågevej - del af Hedelærkevej, samt Musvågevej. Sidstnævnte forudsætter dog at der

kan tilvejebringes bedre udkørselsmuligheder ved Strandvejen. De to muligheder blev vist på en planche af vejnettet. Formanden bad om evt. bemærkninger til forslaget om at asfaltere de to vejforløb. Der kom dog ikke umiddelbart bemærkninger fra forsamlingen.

- Der blev spurgt om et manglende skilt vedr. minefare ved Gøgevejs udmundning i Lyngbo Hede. Skiltet er formentligt stjålet. Det er politiets og kommunens ansvarssområde. GHS vil lade spørgsmålet gå videre til de rette myndigheder.
- Et formentligt ulovligt byggeri på en klittop på Fasanvej 20 optager såvel naboerne som kommunen og Grundejerforeningen meget. En af naboerne udtrykte tilfredshed med grundejerforeningens indsats i sagen, men overvejer nu at involvere en advokat og pressen i sagen. Grundejeren opfordrede folk til ved selvsyn at se, hvad det er der er gang i på Fasanvej 20. Grundejerforeningen vil følge sagen tæt, og har skrevet til kommunen og afventer pt. kommunens næste udspil. Herefter tages der stilling til næste skridt. En anden sag om ulovligt byggeri på en klittop på Ærenprisvej, som bestyrelsen forfølger nøje, har foreløbig kørt i 5 år!
- Der blev spurgt om oprydningen af affaldsdepotet i Kærgård Klitplantage. Selv om området ligger udenfor Henne Strandområdet og dermed udenfor vort område, føl-

ger bestyrelsen naturligvis sagen tæt uden dog at "løbe myndighederne på dørene", nu da oprydningen er gået i gang. Miljøstyrelsen og Region Syddanmark har udgivet en informationspjece om oprydningen. Grundejerforeningen har modtaget et antal eksemplarer af pjecen, som vil blive lagt frem hos købmand Hansen til afhentning for interesserede.

Bestyrelsen vil arbejde videre med ovennævnte emner.

Herefter sluttede spørgelysten og debatten, og dirigenten kunne herefter meddele bestyrelsens beretning godkendt.

ad 3 og 4, godkendelse af regnskab og forelæggelse af budget for 2008:

Pkt. 3 og 4 blev behandlet under ét. Det af revisoren underskrevne årsregnskab for 2007 blev gennemgået og kommenteret af kassereren. Der var ingen bemærkninger fra generalforsamlingen til regnskabet, som således blev godkendt af forsamlingen.

Budgettet for 2008 og det foreløbige budget for 2009 blev gennemgået af kassereren. Budgettet indeholder den midlertidige tre-årige kontingentforhøjelse, som er øremærket til gennemførelse af vejplanen, og som blev vedtaget på sidste års generalforsamling. Der var ingen bemærkninger fra generalforsamlingen til budgettet, som således blev godkendt af forsamlingen. ➡

ad 5, indkomne forslag:

Der var ingen indkomne forslag.

ad 6, valg af bestyrelsesmedlemmer:

Tre bestyrelsesmedlemmer var på valg: Jens Husted, Hans Kirchner og Knud Sørensen. Alle tre blev genvalgt for en to-årig periode uden modkandidater.

ad 7, valg af revisor:

Revisor Bertil Holm blev genvalgt.

ad 8, valg af suppleanter:

Der skal være to suppleanter til bestyrelsen.

Der var to forslag til suppleanter: Hans Kjærgaard Jespersen, som har sommerhus på Porsevej 40 og Peter Jochumsen, "Vævestuen".

Efter en kort præsentation, blev begge de foreslåede kandidater valgt for en ét-årig periode.

ad 9, eventuelt:

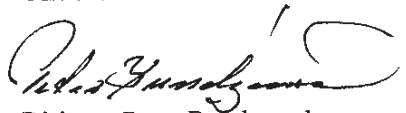
- Redaktøren af vores medlems-

blad, Poul Holm Joensen efterlyste en "naturkyndig medarbejder til hjælp til bladet."

- Bestyrelsen har ind i mellem brug for juridisk bistand i forbindelse med diverse sager, der skal håndteres, og formanden efterlyste i den forbindelse en jurist blandt medlemmerne, som vil stille sin viden til rådighed for bestyrelsen i givne situationer. Advokat Lene Mærsk Møller, som bestyrelsen tidligere har trukket på, og som også har været dirigent på generalforsamlingen "tilbød igen sin mail-adresse" i givne situationer. Tak for det.
- En repræsentant for Henne Strand Antenneforening informerede om forholdene i antenneforeningen.

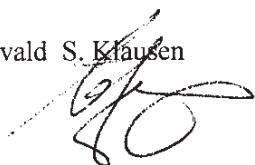
Formand takkede for fremmødet og takkede herefter dirigenten for veludført arbejde og generalforsamlingen sluttede.

Underskrifter:

Dirigent Peter Bundgaard

Bestyrelsen:

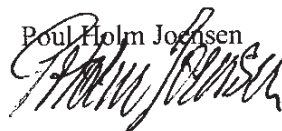
Evald S. Klausen

Knud Sørensen

Poul Holm Joensen

Hans Kirchner

Jens Husted

NYT FRA BESTYRELSEN

Bestyrelsen har konstitueret sig
Oversigten over bestyrelsesmedlemmernes opgaver kan ses på bagsiden.

Hederensning

Den 16. marts gennemførte grundejerforeningen sin første hederensningsdag i området omkring indfaldsvejen til Henne Strand. Købmand Hansen, Vævestuen og Sandhill havde doneret præmier til de personer, der kunne fremvise det største antal fyrrespirer. Præmierne blev overrakt af formanden for handelsstandsforeningen, Michael Jensen. GHS stod for det beskedne traktement. En god indsats fra medlemsside.

Men allerede inden udgangen af februar var der nogle få medlemmer, der med dødsforagt og motorsave ryddede hedestrækningen syd for Gejlbjergvej og med de afsavede fyrregrene fik lukket en lang række huller i klitternes nedslidte vegetation. En imponerende indsats.

Bestyrelsen håber, at området kan færdiggøres inden yngletiden i 2009.

Møde med Varde Kommune

Torsdag den 17. april deltog GHS' repræsentanter i Varde kommunes dialogmøde med Vestkystens grundejerforeninger.

Vi havde nok sat næsen op efter nogle visionære udspil fra kommunens side, idet dagsordenen var udarbejdet på grundlag af konkrete spørgsmål fra foreningerne. En masse ping og ikke meget pong.

Dagsordenen indeholdt emner som turistpolitik, kommuneplanlægning, planlægning af stier og veje, skilte- og facaderegulativer, overholdelse af fredningsbestemmelser, dispensationssager og deklamationer, trafikregulerende foranstaltninger, dagrenovation, sanddæmpning på veje og parkeringspladser og meget mere.

I GHS har vi mødt det efterhånden store problem, at det kan være svært at hale svar på vores henvendelser ud af kommunen. Det er et problem, som også en række grundejere har mødt på det seneste.

Ved dette møde – som ved alle møder med kommunens folk – efterlyste vi igen en løsning på affaldsproblemerne ved Henne Mølleå og fik løfte om en ”hurtig” indsats - formodentlig efter pinse.

Varde byråd har besluttet nye ➡

bestemmelser for dagrenovationen gældende fra 1. januar 2009 omfattende krav om plastcontainere ved alle huse og tømning hver uge for udlejningshuse. På mødet åbnedes der dog mulighed for en godkendelse af de såkaldte miljøstativer – stativer med træbeklædning. Dette spørgsmål er ikke endeligt afklaret, og for GHS vil drøftelserne med kommunen være baserede på hensynet til det visuelle miljø.

De endelige krav beskrives i næste blad.

Læs mere på www.GHS-henne.dk

Strandrensning

I år var strandrensningen udsat til den 19. april i forventning om, at vi har set den sidste vinterstorm. Igen var vejret med os, men forskydningen af arrangementet havde nok en vis indflydelse på antallet af deltagere, hvilket dels indebærer, at vi var længere tid om at rense, dels at vi var noget udmattede.

Stranden er et kæmpe aktiv for Henne Strand, og for vor egen og vore gæsters skyld fortjener den at fremstå rengjort. Men i 2009 skal vi være flere. Og måske skulle især de medlemmer, der ikke har prøvet det før, gøre forsøget næste år.

Klitsyn

I slutningen af april gennemføres årets klitsyn med deltagelse af repræsentanter for Skov- og Naturstyrelsen, Varde kommune og GHS.

Igen fik vi løfter om bedre sanddæmpning ved parkeringspladsen

ved udplantning af hjelme og til dækning af de store sandbanker med fyrrekvas, så sandfygningen ned ad Strandvejen kan undgås.

Også lossepladsen ved Henne Mølleå og det nye rampeanlæg var på tapetet.

Læs mere på www.GHS-henne.dk

Dispensationssager

Bestyrelsen oplever for tiden en stigning i antallet af ansøgninger om dispensationer for deklarationskrav, afstandskrav til skel, bebyggelsesprocenter osv.

Hertil kommer, at flere og flere grundejere retter henvendelse til bestyrelsen om f.eks. manglende hensyntagen til den originale natur ved anlæg af meterhøje volde – for ikke at tale om fjernelse af eksisterende klitter.

Bestyrelsen vil gerne slå fast, at den ikke anbefaler overskridelser af gældende regler, og at bebyggelser, der ikke overholder bestemmelserne i den lokale deklaration samt projekter, der gennemføres uden tilladelser, vil blive indberettet til kommunen med henblik på politianmeldelse.

Bestyrelsen vil gerne opfordre de medlemmer, der går i byggeplaner, til at lade hensynet til de omkringliggende parceller, til det eksisterende terræn og den eksisterende beplantning indgå i planlægningen. At man ikke bygger på klittoppe, og at man overholder kravene om jordfarver er en selvfølge.

I bogen "Henne Strand – også i morgen" er der en lang række gode råd om dette.

Fasanvej 20

Er et godt eksempel på, at én grund-
ejer ønsker om havudsigt ødelægges
oplevelsen af en karakteristisk natur
for 6 omkringliggende naboer.

Bestyrelsen og de implicerede nabo-
er venter – og har længe ventet
- spændt på Varde kommunes reak-
tion og forventer, at vi her ser grund-
ejerforeningens første ankesag.

Klipning af vegetation

Det er nævnt før: Af hensyn til
færdselen skal der klippes, når
vegetationen breder sig ud over
veje og stier. De fleste forstår dette
budskab.

Men der er stadig hard-core-med-
lemmer, som ikke kan overkomme
at tage dette hensyn til deres med-
trafikanter.

I forbindelse med gennemførelsen
af vejplanen har bestyrelsen nu
vedtaget, at der ikke er nogen grund
til, at fællesskabet betaler for den
nødvendige fjernelse, hvorfor klip-
ning fremover sker for grundejers
regning – pt. 30 kr. pr. meter excl.
moms.

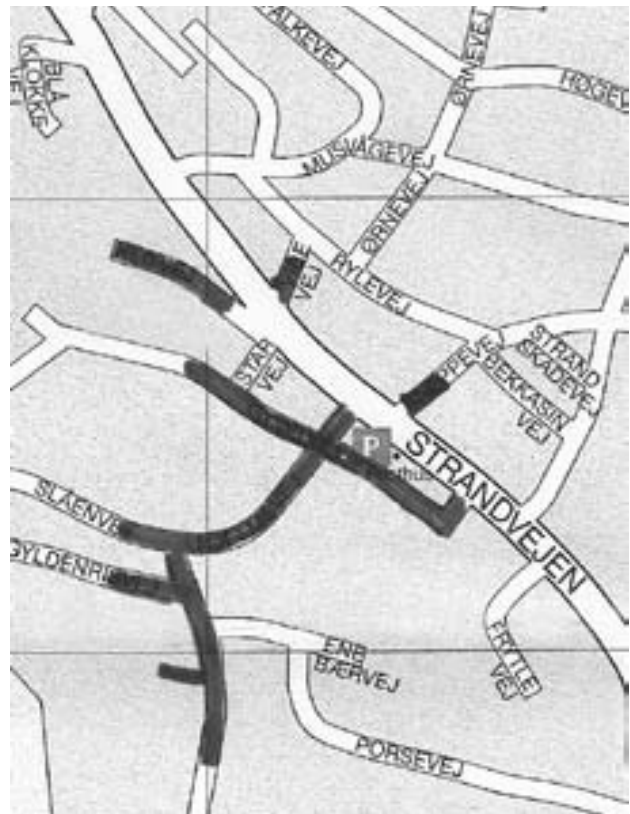
De genstridige er blevet underrettet
pr. brev.

Anlægsarbejderne

Der er nu etableret en tiltrængt par-
keringsplads på Klitvej, og bestyrel-
sen er i fuld gang med at finde nye
velegnede steder.

Men enkelte medlemmer har sta-
digt problemer med dels at overholde
færdselsreglerne, dels at vise hensyn.
Arbejderne på strandparkeringen
skrider langsomt men sikkert frem,
men bliver næppe færdige i år.

Renoveringen af vejnettet ligger
stille nu, men genoptages i efter-
året med enkelte udvidelser af det
oprindelige projekt.

Planen er at færdiggøre Hjelme-
vej, Gyvelvej, Vibevej, Sneppevej,
Klitvej og de skrånende dele af
Slåenvej, Gyldenrisvej og stikvejen
Hjelmevej 42 – 56.

I 2009 renoveres Gøgevej og afhæn-
gigt af økonomien – de to vendeveje
udgående fra Gøgevej. ➡

Mødekalender:

Midtvejsmødet afholdes onsdag den 15. oktober 2008 kl. 19 i Solfang.

Ordinær generalforsamling afholdes lørdag den 4. april 2009 kl. 14 i Blåbjerg Friskole, Stausø.

Strandrensning afvikles søndag den 5. april 2009 kl. 14.

Himlen over Henne. Som noget nyt og spændende indbyder GHS til

foredragsaften om stjerner og himmellegemer. Det er ét af foreningens medlemmer, professor Søren Frandsen, Århus, der har stillet sig til rådighed for de videbegærlige blandt medlemmerne. Optaktsartikel i næste blad.

Tid: torsdag den 16. oktober kl. 19.

Sted: Solfang

Aktiv sommer i Henne Strand

2008 bliver året, hvor Handelsstandsforeningen, Varde kommune og Tryk-fonden for første gang etablerer en **livreddertjeneste** på stranden ved parkeringspladsen i højsæsonen.

Det er også Handelsstandsforeningen, der står bag **Sct. Hans-bålet på stranden** mandag den 23. juni. Heksen bæres gennem byen fra kl. 19.30 med start ved Solfang og med liflig musikledsagelse.

Årets bårtaler er Varde kommunes borgmester, Gylling Haahr, og Lise Munch Nissen synger for, når heksen sendes til Bloksbjerg.

Late Night-arrangementerne er kommet for at blive: **Alle onsdage** fra den 2. juli til den 6. august er forretningerne åbne til kl. 22.

Alle lørdage fra den 5. juli til 2. august og tirsdag den 5. august kl. 14 til 15 er der underholdning med tryllekunstneren Ole Larsen og hans Harry Potter-show.

Henne Strand Turistinformation, Strandvejen 415 A, er nu åbnet. Informationen har i maj til oktober incl. Åbent mand.-fred. Kl.10 – 16. Søndage kl. 10 – 15. TLF. 75288670

Igen i år kører **badetoget** på strækningen mellem Henneby, centrum og stranden i juli og august måned. **Cirkus Zalmov** har forestilling for hele familien søndag til fredag kl. 19.30 i juli og august måned.

Ishusets Michael Nordentoft slutter som sædvanligt sommeren med **Big-Band-koncert** ved Solfang søndag den 31. august om eftermiddagen.

I Strandcaféen kan man opleve rytmisk musik og sang. Se program på www.strand-caféen.dk

Solfang vil sommeren igennem fejre sangens år. Arrangementerne annonceres ved opslag uden for vandrerhjemmet.

Se også www.hennestrand.org

KLASSISK I KIRKERNE

Igen i år byder sommeren på en lang række kirkekoncerter i kommunens kirker.

I Henne og Lønne sogne koncerteres med følgende besætninger:

Lønne Kirke tirsdag den 15. juli kl. 20:
Sopran, fløjte, mandolin, harpe og guitar

Henne Kirke tirsdag den 29. juli kl. 20:
Blokfløjte og cembalo

Henne Kirke onsdag den 13. august kl. 20:
Sopran og orgel

Lønne Kirke mandag den 18. august kl. 20:
Esbjerg Tidlig Ensemble med solist.

Entré: Kr. 40 – studerende og pensionister kr. 20 – børn u. 12 gratis

Varde Kommune får ansvaret for odderen

Med kommunalreformen overføres ansvaret for truede dyr og planter til de nye kommuner.

I sit nytårskort til Varde kommune opfordrede miljøministeren til, at Varde kommune fremover varetager ansvaret for odderen, der optræder på listen over strengt beskyttede dyrearter.

Odderen er ét af de største rovdyr i Danmark. Fra snude til halespids måler den 100-130 cm. og kan nå en vægt på 6-11 kg.

I de seneste 20-30 år er der sket en vis stabilisering og en let fremgang i bestanden. Om den er tilstrækkelig til at sikre den genetiske variation er nok et spørgsmål.

Det bliver altså kommunens opgave at bevare steder med bevoksning langs vandområderne, så odderen kan skjule sig og få tilstrækkelig ro og tryghed til at formere sig. Odderen får 3-4 unger om året.

Kilde: www.vardekommune.dk

Frøken Jensens Strandpension

Af Ebbe Hinz og Lotte Bülow

Frøken Elisabeth Jensen begyndte med at drive sit eget pensionat i en mindre bygning øst for Baggers Pension, som vi beskrev i sidste medlemsblad. Frøken Jensens lille "Strandpension" fik snart et renommé, som stedet med den gode mad og det kultiverede publikum. På det lille sted var det væsentligt, at pensionærerne kunne omgås med hinanden også uden for spisetiderne. Inde "på heden" opførte hun et lille grundmuret høsehus og lavede et jordbærbed med adskillige rækker jordbær. Hele sommeren fik pensionatet således helt friske råvarer. Man kan endnu finde ruinerne af høsehuset, hvis man et par sving fra Strandvejen ad Gejlbjergvej

leder under bevoksningen på højre side af vejen.

Selve Strandpensionen ligger i dag som moderne sommerhus, velrestaureret og lige så smuk som den stråtækte bygning, der lå her i trediveerne.

Pensionatslivet var inddelt i faste spisetider, morgen, middag, eftermiddag og aften og med faste ritualer. Hver søndag var der f.eks. fælles flaghejning foran pensionatet. Skråt nedenfor blev der indrettet tennisbane. En rekreativ plads midt i Henne Strand, som først sidste år blev nedlagt og bebygget med sommerhuse.

Da Frøken Jensen overtog sin brors "Baggers Pension" efter krigen, bevarede hun den oprindelige "Strandpension" som anneks og byggede yderligere en selvstændig

Foran Strandpensionen samles gæsterne til flaghejsning søndag morgen

Her bringes den daglige forsyning af friske råvarer

længe med værelser for overnattende turister.

Lige neden for bygningen indrettede hun et mindre stykke til kartofler og jordbær. Så var de friske grøntsager tættere på, end hvis de først skulle hentes på "heden".

Elisabeth Jensen var selv et meget beskedent menneske, men med stærk vilje- og handlekraft. Som enlig kvinde drev hun i efterkrigstidens magre tider alene sit pensionat, hvor hun selv stod for alt madlavning, kun med hjælp fra et par unge piger. Hun elskede friluftslivet og tog i sig sommertiden selv i højsæsonen tid til dagligt at gå ned til stranden for at bade.

I perioder fungerede hun om vinteren som det, der dengang kaldtes vinterskolelærerinde, for på landet havde børnene dengang ikke undervisning om sommeren – de skulle arbejde.

Da hun afviklede sit pensionat kastede hun sig over kreative opgaver. Som tidligere nævnt var hun ansat organist ved Henne og Lønne Kirker, og senere tog hun undervisning i maling hos den lokale kunstmaler, Lyngbo.

Hendes søskende bestod af en flok på fem (tre piger og to drenge) – alle tæt knyttet til områderne omkring Henne Strand. De tre kvinder, der alle forblev ugifte, boede i perioder helårs i murstenshuset "Borgvold", markant oppe på en klit i byen mod vest. Om dem og deres liv – ikke mindst ved Henne Strand – kunne der skrives romaner. Vi vil vende tilbage til dem her på et senere tidspunkt.

Gæster hygger sig i liggestolene foran Strandpensionen

HENNEPROFILER

– på besøg hos en ildsjæl

Jørn Bjerre og jeg mødte ham i vinter i menighedshuset i Henne og kunne straks se, at han var noget særligt. Nogle ville kalde ham en særling.

I påsken tog jeg og min familie mod handelsstandsforeningens tilbud om en rundvisning på Filsø Gods, foranstaltet af godset, men med Erling Kristensen som guide. Det var en kold, men meget lærerig og inspirerende tur og med en veloplagt fortæller midt i sættevognen.

Også her i pinsen kører Erling Kristensen rundt med folk fra Henne Strand, der skal opleve et af Europas største landbrug med 1.184 ha opdyrket areal, 60 ha skov, 100 ha sø og 1.021 ha natur. I alt 2.365 ha.

Erling Kristensen er gårdejer af den gamle skole og naturfortæller og bor på fødegården i Dyreby sammen med konen, Dagny. Han er på alle måder præget af jorden, og hos ham træffer man for alvor det lokale sprog, som nok kan være vanskeligt at forstå for nogle.

Men hvor er det værdifuldt, at der er nogle, der fører det karske vestjyske videre.

Og han er fuld af historier.

Nogle er påvirket af virkeligheden, men Erling Kristensens fantasi har ikke gjort dem kedeligere. Man

behøver blot at se på Dagny, når han ruller sig ud. Hendes skeptiske udtryk, når fortællelysten når usete højder, er en god rettesnor.

Erling Kristensen er en gavtyv, en rigtig filur, og hans glæde over at køre tilhøreren rundt i manegen, dirrer konstant i mundvigene. Hopper de på den? Som f.eks. om mureren Frederik i Henne, der også selv fremstillede sine spær, der aldrig passede i målene, og som derfor blev en myte og navngiveren til bydelen Frederiksberg syd for Henne hovedgade.

Men det er blevet de guidede ture i Filsø og den vestjyske natur, der

ligger ham mest på sinde. Igen og igen er han af sted med skolebørn, firmaer, foreninger m.m. fra nær og fjern og fortæller af hjertens lyst i en blanding af facts og røverhistorier. Der skal ske noget. Og så griner han og er lige pludseligt ikke mere en mand på 72, men en ung snøbel i sit barndoms land. Ikke uden grund elsker børn og gamle at lytte.

Han skriver selv som en erindring:

Da søen forsvandt.

Vi var drenge sammen med Filsø. Vi var der, da søen blev til landbrug.

Vi fik lov til at beholde en del af søen.

Her var rigtig plads for os til skøjting – sejle – fiske – stange ål.

Vi blev større. Vi tog del i Filsøs opdyrkning. Vi tjente penge.

Der kom græs på den tørlagte søbund. Og vi deltog i høarbejdet. Og de omkringliggende gårde blev større, for nu var der foder at hente på Filsø.

Så kom ploven til Filsø.

Der kom folk fra nær og fjern og bosatte sig. De tjente deres løn her.

Nu kom der gang i byerne her omkring.

Der blev bygget huse til de nyankomne, og skolen skulle udvides til flere børn.

Med kornmarkerne på Filsø blev der et stigende behov for transport.

Igen en opgave som egnens landmænd tog sig af.

Høsten på søen lå altid senere end de omkringliggende gårde.

Så drog de i store rækker mod søen for at køre korn i hus.

Igen var der penge til os drenge, der nu var blevet større. Da vi kun gik i skole tirsdag og fredag formiddag, var der god tid til at komme på arbejde i høsten.

Vi blev til unge mænd, og sammen med os blev Filsøgård skabt af stærke mænd, som lagde deres manddom i at skabe den gård, vi kan være stolte af i dag.

Og som vi kan vise de tusinder af turister, som kommer hvert år.

Det er ikke hver dag, man ser en 72-årigs kærlighedserklæring på tryk. Og vupti hvad skal der ske nu? Ja, stod det til Erling Kristensen, så skulle der ske en genopretning af Rolfsø, Søndersø og området ved Pedersholm, så vi alle kunne sejle i kano eller kajak – eller måske sjovere – med Erling i hans båd – fra Søndersø til – ja måske helt ud til havet. For Erling Kristensen har gjort Stausødigteren Anders Sørensen ord til sine:

Ja, "eventyrlandet" ved Jyllands vesterkyst

En egen stemning skabte for stedse i mit bryst,

vel findes skønne steder ved fremmed kyst og strand,

men førsteprisen bærer dog "Eventyrets Land".

Jeg tror ikke, det er sidste gang, vi her i bladet vil møde Erling Kristensen. Jeg håber det ikke. Og der kan tegnes mange flere sider af den mand.

phj

Afsender:
Knud Sørensen
Spurvevej 15
6851 Janderup

GRUNDEJERFORENINGENS BESTYRELSE

- Formand:** Evald S. Klausen, Orionvej 1-3, 7430 Ikast.
Tlf. 9715 6422 el. 4074 9694. e-klausen@spectre-as.dk
- Næstformand/kasserer:** Knud Sørensen, Spurvevej 15, 6851 Janderup
Tlf. 7525 8642 el. 4036 9008. kbs-privat@get2net.dk
- Sekretær:** Jens Husted, Kastanielunden 69, 6705 Esbjerg Ø
Tlf. 7514 2642. jhusted@esenet.dk
- Vejansvarlig:** Hans Kirchner, Jagtvænget 57, 6710 Esbjerg V
Tlf. 7511 6213 el. 2324 9511. Kirchner@esenet.dk
- Redaktør m.m.:** Poul Holm Joensen, Bellevuevej 8, 5700 Svendborg
Tlf. 622 24947 el. 2944 5960. poulholmjoe@mail.tele.dk

Ekstraeksemplarer af bladet kan afhentes hos Købmand Hansen.
Se også www.GHS-Henne.dk

Redaktion: Poul Holm Joensen
Illustrationer: Jørn Bjerre
Fotos: Ebbe Hinz, Knud Sørensen, PHJ m.fl.
Redaktionen afsluttet den 10. maj 2008
www.ghs-henne.dk

**Redaktionen efterlyser en naturkyndig medarbejder, der kan indgå i et inspirerende arbejdsmiljø uden smålig skelen til det økonomiske udbytte.
Telefonisk eller skriftlig henvendelse til redaktøren.**